

Sindromul maltez

WILLIAM TOTOK

Introducere

În ultimii ani piața românească a fost pur și simplu invadată de producții editoriale îndoielnice, care se bucură de o imensă popularitate în rândul cititorilor. Pe baza acestei pseudoliteraturi, situată undeva între science-fiction și pamflet șovin, se poate construi psihograma unei societăți profund afectate de ciclul unor dictaturi ce cuprind perioada 1938–1989. Criza de identitate provocată de schimbarea violentă a regimului în decembrie 1989 se manifestă și în această literatură, relevantă pentru starea de spirit nu numai a „consumatorilor”. În sens larg, astfel de producții „literare” apar atât sub forma unor stranii articole de opinie, tipărite în gazete de bulevard ce se autodefinesc drept „opoziționiste”, cât și în cele ale presei ce nu-și ascunde tendința naționalistă. Dar un impact de lungă durată, determinat și de dinamica circulației, îl au cărțile semnate de foștii securiști, transformați după revoluție în autori care, la rândul lor, s-au raliat diferitelor grupări, partide sau asociații politice. Dimensiunea șovină a acestor producții bazate pe ideologia revizionismului istoric joacă un rol deosebit în ceea ce privește influențarea opiniei publice și menținerea unei false conștiințe de superioritate națională. **Românocentrismul** apare, în consecință, ca o virtute fundamentală, iar România descrisă în frontierele sale vechi apare ca centrul lumii, din care a emanat întreaga civilizație umană. Provincialismul și spiritul mic-burghez devin apanajul unor virtuți naționale deosebite situate în negura preistoriei poporului român. De aceea în „operele” foștilor securiști spionajul, de pildă, apare ca un fel de joc de societate naționalist, în care cel învins este totdeauna dușmanul „alogen” perfid, viclean și malefic. În această proză diletantă și de circumstanță, construită schematic, eroii pozitivi apelează cu insistență la sentimentele patriotice ale cititorilor. Limbajul direct, de regulă agresiv, emoțional și patriotard suscită resentimente xenofobe, creînd acea fascinație fatidică a populismului demagogic, strîns legat de tradiția spirituală a național-comunismului

de tip ceaușist. Ceaușismul, precum bine se știe, a fost legitimat filozofic de către așa-numiții „**protocroniști**”. În operele protocroniștilor s-a celebrat aproape cu același patos nedisimulat o filozofie a superiorității românești ca și în scrierile extremei drepte din perioada interbelică. Părintele spiritual al **protocronismului** a fost Edgar Papu (1908–1993). Curentul creat de Papu s-ar putea defini vag drept o tentativă de exacerbare a contribuției culturale autohtone în comparație cu performanțele altor popoare. Strict legate de protocroniștii sînt și speculațiile din domeniul etnogenezei și proliferarea ideilor anti-occidentale, instrumentalizate cu insistență în timpul ceaușismului cu scopul nedeclarat al legitimării politicii naționaliste a regimului. Nu întîmplător, azi, exponenții curentului protocronist se află în fotoliile ministerului culturii, considerat un adevărat bastion al restaurației (de pildă, strategul național-comunist de tristă faimă, Minai Ungheanu), sau în rîndurile unor partide neofasciste (ca de exemplu, Ilie Bădescu, transformat într-un fel de ideolog nedeclarat al „Mișcării pentru România”). Acești intelectuali au resimțit schimbarea din 1989 ca pe un fel de colaps al deprinderilor cultural-politice încetățenite sub vechiul regim. Criza de identitate a fostei elite culturale privilegiate se reflectă, în consecință, printr-o agresivitate publicistică incalificabilă. Prin limbajul lor — deseori suburban — aceștia compensează pierderea statutului preferențial de odinioară, adică cel de elită culturală al regimului totalitar apus. În mod indirect, prin această publicistică suburbană se încearcă și boicotarea trecerii de la un autoritarism hipercentralizat spre pluralism democratic, spre multiculturalitate și toleranță pluriethnică.

Succesele editoriale, de care ne ocupăm, suferă, chiar la prima vedere, de o grotescă miopie a cotidianului, ignorînd realitatea imediată. Cu destulă abilitate, autorii acestor „opere” speculează tensiunile existente în societatea românească, aflată într-un amplu proces de transformare, amplificînd nesiguranța socială și politică prin diversiune, oferind totodată, „soluții” periculoase. Aceste „soluții” sintetizează stereotipurile și prejudecățile negative asimilate de gîndirea colectivă. Din ciocnirea normalității — dorite de toată lumea — cu realitatea transformărilor istorice imediate și a proliferării crispărilor naționaliste antidemocratice, rezultă o nouă și necenzurată „mistică poporanistă” combinată cu elemente iraționale (de exemplu, trivialități parapsihologice și paranormale). În această situație, idealurile naționale difuze pot fi transformate cu mare ușurință, chiar dacă fără putere de convingere literară, publicistică sau oratorică, în forță politică.

De aceea scrierile unui Pavel Coruț, situate între romanul politic actual și romanul polițist cu nuanțe science-fiction, se bucură de o atît de largă audiență, ca de altfel și creațiile fals-memorialistice ale altor foști securiști. Pretenția de autenticitate a acestor scrieri este insinuată prin tematica incendiară prezentată ca o sinteză a experienței profesionale acumulate. Soluțiile politice, prezentate din această perspectivă instigativ-manipulativă, devin credibile și stimulează

instincte mimetice. Serviciul secret, deci Securitatea, a fost și rămîne un subiect misterios. Creațiile pseudoliterare sau cuasi-memorialistice ale foștilor securiști, deveniți acum autori de succes, sînt variațiuni pe aceeași temă. Potrivit unei scheme literare facile, personajele pozitive sînt securiștii patrioți, sinceri, care se sacrifică pentru binele poporului român încolțit de dușmani externi, atacat de spioni alogeni infiltrați, amenințat de separatiști barbari, de agenți ruși și iudeomaghiari sau de sabotori cu sînge rece.

Bestseller-urile de tip nou — adevărate barometre ale perioadei de tranziție — pornesc de la cîteva momente neelucidate ale revoluției române. Întrebările deschise, legate de acest eveniment crucial al istoriei recente, se oferă aproape de la sine drept subiecte ce depășesc imaginația scriitoricească. Scenariile, prin care se explică — cu pretenția autenticității — răsturnarea Ceaușistilor, trădează cu ușurință instrumentarul profesioniștilor diversiunii. În funcție de apartenența politică a autorilor se disting și schemele diferitelor scenarii. În acest context se pot detecta trei tendințe, ce se deosebesc doar prin tezele politice exprimate.

1. De un uluitor succes se bucură reprezentanții așa-numitei „*securități patriotice*”. Exemplul cel mai semnificativ fiind Pavel Coruț, autorul a cel puțin zece lucrări, printre care amintim „Arta succesului la români”, „Lumina Geto-Daciei” sau „Să te naști sub steaua noastră” (toate apărute în anii 1993-1994)¹. Aceleiași categorii îi aparțin și foștii securiști Neagu Cosma, autorul unor însemnări memorialistice apărute în anul 1994 sub titlul: „Cupola. Securitatea văzută din interior. Pagini de memorii”² și Filip Teodorescu, binecunoscut pentru rolul jucat în timpul represiunii împotriva demonstrațiilor de la Timișoara, cu acea stranie scriere intitulată: „Un risc asumat. Timișoara decembrie 1989”³. Acestora li se asociază agresivii publiciști ai revistelor cu vădite tendințe de revizionism istoric, „România Mare” și „Europa”, în frunte cu neobosita Angela Băcescu. În volumul „Din nou în calea năvălirilor barbare”⁴ aceasta publică, printre altele, interviuri cu foștii nomenclaturiști și securiști arestați după revolta din decembrie 1989. Aluzia xenofobă din titlul cărții se referă la maghiari, apostrofați în presa ultranaționalistă ca moștenitori ai hunilor care amenință, chipurile, integritatea națională a României. Ideea aceasta apare de-altfel și în nenumărate articole ale șefului P.R.M., Corneliu Vadim Tudor, ascuns uneori în spatele dezgustătorului pseudonim, Țepeș–Antonescu–Ceaușescu. Autorii pomeniți încearcă să acrediteze ideea că România a devenit, în anul 1989, victima unei conspirații internaționale. Toți aceștia doresc o reabilitare a Securității, acuzînd, de regulă unilateral, doar armata pentru masacrele săvîrșite în timpul revoltei.

2. Cea de-a doua categorie de publiciști răstoarnă tezele primei categorii, acuzînd doar Securitatea și Miliția pentru uciderea participanților la răscoala din decembrie. Autorii — securiști, convertiți brusc la democrație — se aseamănă însă prin susținerea unor scenarii complotiste fanteziste cu foștii colegi din prima

categoria. În viziunea celei de-a doua categorii complotul a fost pus la cale de forțele oculte ale K.G.B.-ului, pe când cei din prima categorie susțin că pe lângă conspirația „slavă” ar fi existat și centrele ostile antiromânești din Budapesta, Tel Aviv, Belgrad, Washington și Bonn. Poate cel mai reprezentativ susținător al tezelor celei de-a doua categorii este fostul securist Dumitru Mazilu, căzut în dizgrație din pricina accentelor critice ale raportului său cu privire la situația drepturilor omului din timpul regimului Ceaușescu. În perioada post-decembriștă, Mazilu s-a transformat treptat într-un adversar al lui Iliescu. În cartea sa, „Revoluția furată”⁵, dă de înțeles că Ion Iliescu și apropiații acestuia ar fi fost instrumentele docile ale politicii moscovite, reprezentând, de fapt, fracțiunea postsovietică a vechiului PCR, care a pus mâna pe putere după răsturnarea dictaturii ceaușiste. Un alt fost securist convertit la democrație este și Roland Vasilevici, care a răspuns în cadrul aparatului represiv de supravegherea și anihilarea politică a așa-numitelor secte religioase din regiunea Timișoara. În volumul său intitulat „Piramida umbrelor” (1991)⁶, Vasilevici se autodepășește prin colportarea unor clișee comuniste, fără a schița nici măcar cel mai mic gest autocritic față de activitatea proprie din timpul dictaturii. Un maestru neîntrecut al retușării trecutului se dovedește și colegul său Gh. Ionescu Olbojan cu volumul „Fantomele lui Pacea”⁷. În care fostul general de securitate Ion Mihai Pacepa este stigmatizat nu pentru fapte săvârșite în cadrul aparatului politici politice, ci pentru „trădare de patrie”. De altfel, după revoluție, au văzut lumina tiparului și două volume semnate de securistul transfug (una fiind celebra carte, „Orizonturi roșii”⁸), care sînt tot atît de puțin semnificative pentru descifrarea reală a funcționării aparatului de represiune, ca și celelalte lucrări memorialistice aparținînd unor autori care provin din interiorul acestei instituții. În această introducere schematică trebuie semnalate și cărțile scrise de Alexandru Saucă, „K.G.B.-ul și revoluția română. Intensificarea ofensivei forțelor antiromânești”⁹ și de Paul Ștefănescu, cu o pretenție de tratat, intitulat, „Istoria serviciilor secrete românești”¹⁰.

3. O interpretare oficială a revoluției din 1989 a prezentat-o, în cele din urmă, însuși președintele Iliescu în volumul său „Revoluție și reformă” (1994)¹¹, în care încearcă să se disculpe de atacurile venite din partea celor două tabere sus-menționate. În ciuda „echidistanței” declarate, Ion Iliescu nu reușește să-și ascundă resentimentele și să împace sub sceptrul său prezidențial cele două fronturi politice rivale, de care se simte lezat în autoritatea sa de reprezentant de vîrf al statului.

Așa-numitul „Punct de vedere preliminar al Serviciului Român de Informații privind evenimentele din decembrie 1989”¹² s-ar putea numi o sinteză stîngace a punctelor de vedere contrare, schițate pe baza lucrărilor reprezentative ale autorilor primelor două categorii. Ceea ce a circulat ca zvon întreținut publicistic pînă la

data publicării raportului preliminar al S.R.I., capătă de acum aura autenticității. Astfel, raportul dă de înțeles că revoluția din 1989, prin care a fost răsturnată dictatura clanului Ceaușescu, ar fi fost o conspirație coordonată de forțe antiromânești în intenția de a știrbi integritatea teritorială a țării. Nu întâmplător, documentul îi incriminează pe așa-numiții „intelectuali filosovietici” sau pe refugiații români din Ungaria, „antrenați într-o tabără în vederea executării unor ordine antiromânești”. Un rol cheie i se atribuie fostului consul iugoslav din Timișoara, descris ca agent dublu, maghiar-iugoslav.

Cred că este inutil de subliniat că toate aceste lucrări se bazează pe supoziții vagi, speculații tendențioase și manipularea politică a unor stereotipuri și clișee.

Dar întrebarea, referitoare la succesul atât de mare al unor astfel de scrieri, rămîne deschisă. Prin ce metode reușesc autorii unor asemenea lucrări să-și răspîndească atât de convingător ideile? O redare pozitivistă a metodelor utilizate nu poate înlocui interpretarea, dar ea poate oferi totuși un posibil model de înțelegere a fenomenului, pe care-l voi numi „sindromul maltez”.

Fostul ofițer de securitate, Neagu Cosma (n. 1925) a lucrat între 1953 și 1972 în cadrul serviciului de contrainformații, avînd gradul de general. „Idealul care l-a călăuzit în tot ce a întreprins a fost înaltul patriotism, alături de o conduită morală ireproșabilă, respect față de lege și prevederile regulamentelor militare”, se precizează în „Schița de portret a unui contraspion”¹³ semnat de Gral.lt.(r) ing. Ovidiu Diaconescu, publicată în volumul deja amintit: „Cupola. Securitatea văzută din interior”. După 1989 Cosma a editat gazeta diversionistă „Spionaj – Contraspionaj”, în care a prezentat număr de număr succesele „specialiștilor contraspionajului”, cum îi numește orgolios pe foștii lui colegi. Operațiunile din perioada anilor '50 și '60 sînt descrise ca fapte patriotice ale unor profesioniști extraordinar de competenți. Complexele de inferioritate sedimentate istoric — dar și întreținute de propagandă — sînt umflate, căpătînd dimensiunea unor pericole reale. De aici rezultă ideea vehiculată insistent despre necesitatea vitală a aparatului de securitate în combaterea (1) a încolțirii României de țări dușmane și (2) de combatere a pericolului etnic intern, din pricina căruia românii sînt amenințați să devină în propria lor țară o minoritate lipsită de drepturi.

Pavel Coruț, de-asemena fost ofițer de securitate, care se autodefinește drept „naționalist”, nu este întâmplător colaboratorul unor gazete ca „Națiunea” (editată de președintele de onoare al „uniunii culturale” Vatra Românească, Iosif Constantin Drăgan). Coruț mai este și membru al P.U.N.R. și se opune vehement etichetei de „național-comunist”. Propriul său crez politic, inclus în „Arta succesului la români” oglindește cît se poate de limpede poziția sa ideologică: „...cea mai puternică ideologic este ideologia naționalistă, singura care izvorăște din viață și singura care s-a opus valabil internaționalismului comunist, masonic, cominternist ori altor ideologii inumane”¹⁴.

Mai toate cărțile semnate de securiști transformați în „scriitori” fac apologia autohtonismului. Pe considerente pur etnice politica criminală a foștilor dictatori comuniști români Gheorghiu-Dej și Ceaușescu apare într-o lumină favorabilă, pentru că — așa sună argumentul de bază — ambii s-au opus imperialismului sovietic (citește slav). Într-un dialog ciudat, împrumutat parcă din cărțile gen Erich von Däniken, două personaje de roman discută despre civilizația superioară „pre-istorică” românească, despre care Ceaușescu n-ar fi fost informat de către anturajul său „antiromânesc”: „Ce să tacă, țâcă? Crezi că nea Nicu ar fi trecut cu vederea ceva valabil? Nu-i stătea în caracter. Avea el alte bube, dar asta nu. Tot ce era glorios pentru români spunea. Și spunea pînă-l înțelegeau și netoții. — Nene Bălăiule, eu n-am negat faptul că în anumite privințe nea Nicu a fost un tip de treabă. Eu afirm altceva: anturajul său i-a ascuns din prostie ori din lichelism probele din Țara Luanei. Cu ele se putea demonstra că aici, în Vrancea, a existat centrul unei înalte civilizații. Mult mai înaltă decît cea din vremea noastră.”¹⁵ E logic în opinia acestor autori că Ceaușescu a fost victima unei acțiuni concertate, sovieto-americane, precum susține Saucă, făcînd o analogie cu execuția lui Antonescu.¹⁶

„Cu riscul de a fi acuzat că aș lucra în apărarea ceaușismului, nu pot să nu constat că, după grațierea totală a deținuților politici (1964) măsurile de represiune fizică (arestări, etc.) au fost incomparabil mai reduse, atît ca număr, cît și ca intensitate”, scrie Cosma, continuînd în același stil: „[...] măsurile întreprinse aveau totuși girul legalității [...], iar garanțiile procesuale erau respectate. [...] după 1965 și în special după 1967. ideea de legalitate s-a pus cu tot mai mare accent, iar securitatea se afla sub control tot mai pronunțat al organelor de partid. [...] cerințele legalității erau adînc întipărite în concepția și practica lucrătorilor de securitate.”¹⁷

Evrei și alogeni

În ciuda afirmațiilor verbale ale autorilor scrierilor citate, că ei nu ar fi xenofobi sau antisemiți, lucrările lor conțin multe din clișeele antiminoritare existente în literatura de acest gen. Cel mai banal exemplu de acest fel este indicarea apartenenței naționale a unor persoane. De regulă, unor nume de evrei români li se adaugă în paranteză numele real, ceea ce este un procedeu șablonard al antisemitismului camuflat. Și totuși, accentele antisemite depășesc de multe ori exemplele tipice de acest gen, cunoscute din scrierile anti-iudaice „clasice”. Pentru Neagu Cosma, de pildă, este mai mult ca limpede că evreii eliberați din lagărele de concentrare naziste au lichidat serviciile secrete naționale românești, adăugînd cu subînțeles, că majoritatea lor a emigrat ulterior în Israel. Pe același ton naiv și inocent pune apoi cititorului întrebarea retorică: de ce oare pozițiile cheie au fost ocupate în anii '50 de către evrei? Răspunsul îl dă tot autorul, afirmînd că C.C. al P.C.R. a fost în acea perioadă o „feudă a elementului evreiesc”, „un fel de stat în stat”. „Ei asigurau puritatea etnică evreiească a cadrelor de bază

ale securității”¹⁸. Și ceva mai încolo același Cosma susține prejudecata încetățenită, dar nedovedită pe baza unor documente și statistici: „Lucru curios, dar de înțeles: când era vorba de români, opera criteriul de clasă, adică erau aduși numai oameni proveniți din familii de muncitori, ei înșiși muncitori și din familii de țărani și mijlocași. La evrei, criteriul acesta nu funcționa, ei, indiferent de categoria socială căreia îi aparțineau, iubeau mai mult România decât românii înșiși.”¹⁹ Potrivit acestei scheme simpliste, securiștii etnici români ar fi fost „simpli lucrători executanți”, pe când evreii, secondați în Ardeal de maghiari, sînt acuzați că ar fi importat comunismul în România. Răul, care este potrivit acestui mod de înțelegere primitiv-naționalist, o marfă importată, s-a pus la cale și de serviciile secrete ostile României, în frunte cu Mossad-ul, care a transformat ambasada israeliană de la București într-o adevărată fortăreață-centrală cu „sarcini speciale”: „1. Promovarea evreilor-români în funcții de răspundere în C.C. al P.C.R., în instituțiile de sinteză — M.A.E., M.C.E., C.S.P., în Justiție, Procuratură și din celelalte organe de coerciție; 2. Realizarea de căsătorii mixte cu activiști de partid consacrați, dar și cu tineri care prezentau perspective de promovare; 3. Organizarea și influențarea emigrărilor spre Israel; 4. Scoaterea, cu concursul ambasadei, a averilor mobile ale evreilor: valută, aur, bijuterii, opere de artă; 5. Omogenizarea coloniei evreiești și «lipirea» ei de cultul mozaic în fruntea căreia de la război încoace tronează Moses Rosen. În acest scop Joint-ul a pompat aici milioane de dolari pentru a se organiza «cantine pentru săraci», «cantine cuser», finanțarea celor rămași fără serviciu ca urmare a depunerii actelor pentru emigrare; 6. Educarea sionistă a tineretului și învățarea limbii ebraice de către doritorii de emigrare. În acest scop au fost organizate pe lângă sinagogile din întreaga țară cursuri pentru învățarea limbii ebraice; 7. Influențarea statului român în direcția dorită de Israel; 8. Obținerea de informații și documente cu caracter secret din toate domeniile de activitate, cu precădere din domeniul cercetărilor aplicative.”²⁰

Pavel Coruț, care împărtășește aceleași păreri, chiar propune o contrastrategie pentru contemporaneitatea imediată, pe care doar securitatea ar putea s-o pună în aplicare: „Așa cum era legea luptei noastre. Venise rîndul mării lovituri. A trăsnetului geto-dac. O adevărată pedeapsă dumnezeiască pentru invadatori, maidanezi și colaboraționiști.”²¹

Saucă, în schimb, vrea să pară ceva mai moderat: „Cînd mai aflăm că un fost sau actual membru al guvernului, sau un om politic cu multe răspunderi este evreu, ne punem, în gînd, întrebarea: cum de se mai întîmplă ca acești oameni să ajungă, atît de mulți, la poziții atît de înalte în România, cînd ei sînt atît de puțini? Ne punem această întrebare în gînd. Dacă am rosti-o cu voce tare, am fi calificați drept antisemiți, xenofobi, legionari, etc.”²²

Mistificări

În ciuda afirmației unora dintre autori, că fac dezvăluiri reale privitoare la aparatul de securitate, ei se opresc în momentul când pseudo-dezvăluirile lor ar putea lua o întorsătură neadecvată intențiilor inițiale. Ei motivează aceste piruete prin faptul că nu ar fi sosit încă momentul să se rostească întregul adevăr. În fond, ei ocolesc realitatea brutală a unui serviciu secret, minimalizând crimele securității prin povestioare și anecdote neplauzibile. Cosma relatează despre cazul unui legionar arestat, care refuză să dea declarațiile cerute. În timpul anchetei ofițerul de securitate dezleagă enigma cu seninătate: „Eu nu vorbesc, domnule, pînă ce nu sînt bătut... Nici nu am nici un fel de justificare morală... Cum să vorbesc așa din senin, fiindcă mă rogi dumneata? Fii serios, domnule! La Siguranță am vorbit întotdeauna numai după ce am fost bătut!”²³ Bineînțeles că legionarul, în ultimă instanță, a devenit benevol colaborator neoficial al Securității și nu a avut de suportat nici un fel de consecințe juridice.

Semnificativ pentru falsificarea realității din timpul dictaturii a fost lansarea zvonurilor, ca de pildă referirile insistente la o puternică armă secretă, prin care armata română ar fi invincibilă. Această aserțiune cazonă este reluată de Pavel Corul într-un interviu luat controversatului general Ștefan Gușă, caracterizat drept „omul care a salvat România de la un nimicitor război civil urmat de ocupație sovietică”²⁴. Gușă afirmă că soldații români, în comparație cu cei din trupele celorlalte țări ale Tratatului de la Varșovia, au fost la aplicații totdeauna cei mai buni²⁵. Pentru stimularea unor vanități patriotice, autorul încearcă să demonstreze superioritatea românească în mai toate domeniile, arătînd că după revoluție străinătatea împreună cu elementele docile din interior — rusofiliile lui Iliescu pe de-o parte, și pro-occidentalii din opoziție și apropiații lui Petre Roman, pe de cealaltă — au facilitat distrugerea economiei naționale, pentru a permite „colonizarea necontrolată a țării cu elemente alogene”. Aceste forțe sînt acuzate și de „lichidarea rapidă a lui Nicolae Ceaușescu, pentru a fi împiedicat să dezvăluie mari secrete de nivel național și mondial”²⁶. Neîntrecut în mistificări de acest gen, Pavel Coruț descrie Securitatea ca singura forță capabilă, care poate stăvili acest proces de degradare a României, fiindcă aceasta este continuatoarea tradițiilor de sorginte geto-dacice, implementate în conștiința românilor: „Fumam dus pe gînduri. Parcă vedeam acest monument. Un imens luptător geto-dac turnat în bronz. Cu mîna stîngă acoperindu-și fața și cu sabia ridicată în mîna dreaptă. Iar pe placa de la picioare scria: Tu, cel care gîndești rău la neamul meu, nu uita că sabia geto-dacă se află deasupra capului tău! Așa trebuia să arate statuia închinată luptătorilor de informații și contrainformații ai României.”²⁷

Pseudo-romanele lui Pavel Coruț sînt o apologie deșănțată a Securității. Ofițerii apar ca niște supraoameni aparținînd rasei nobile, geto-dacice care acționează în cadrul unei organizații clandestine monahal-militare, comparabilă

cu SS-ul nazist. Lupta acestei elite se îndreaptă împotriva alogeniilor și este dedicată menținerii nealterate a etnicității române. Aceeași Securitate încearcă totodată să cultive și să crească acei „supraoameni ai geto-dacilor”²⁸ și să reînvie credința strămoșească în zeul Zamolxe²⁹. Pornind de la aceste afirmații primitive, rolul Securității în timpul revoluției nu putea fi decât unul eroic, de aceea noua putere a facilitat „distrugerea acelor sectoare din serviciile secrete care asigurau independența politică și economică a țării”³⁰. După opinia lui Saucă „Faptul că armata și securitatea au refuzat să se angajeze într-un război total împotriva poporului răsculat, cum prevedeau planurile strategice, a salvat, credem, Statul Român de la dispariția sa de pe hartă”³¹. Nu e de mirare că volumul lui Saucă, elogiat pînă și de revista declarat opoziționistă „Cuvîntul”, se deschide cu un motto din binecunoscutul militant al extremei drepte franceze, Jean-Marie Le Pen: „Îmi pare rău că trebuie să v-o spun, dar acest pămînt e prea frumos și prea bogat ca să-i puteți păstra fără luptă: vi-l vor lua!”

Yalta, Malta

În „operele” acestor autori istoria României postbelice este simplificată nu numai prin interpretări naționaliste, ci pur și simplu falsificată prin vehicularea unor afirmații fanteziste. Este adevărat, că puterile aliate au hotărît la Yalta în 1945 să-și reglementeze sferele de influență după înfrîngerea Germaniei și a țărilor colaboratoare cu hitleriștii. Ignorînd cauzele războiului agresiv, la care a participat și România înaintînd împreună cu trupele naziste pînă la Stalingrad, Neagu Cosma, de pildă, se referă în mod populist doar la efectele nefaste ale acestuia, afirmînd că: „Faptele conducătorilor englezi și americani sînt de un cinism rar întîlnit în istoria statelor. Era cultivată cu perseverență iluzia că vor veni aliații să ne elibereze de sub ruși, cînd aceștia nu aveau în vedere un asemenea deznodămînt; timpul a demonstrat că abandonarea noastră era fermă și definitivă, restul era mascaradă. Românii erau puși să se bată cu românii în scopuri străine lor.”³² Saucă merge și mai departe, făcînd o paralelă între evenimentele din 1945 și 1989: „În timp ce KGB-ul se ocupa de pregătirea opiniei publice din România, CIA făcea același lucru pe plan internațional pentru înlăturarea lui Ceaușescu.”³³ Autorii securiști împărtășesc, deci, opinia foarte populară în dezbaterile post-decembriste, potrivit căreia evenimentele istorice s-ar fi repetat conform unui scenariu asemănător celui de la finele celui de-al doilea război mondial: „Trebuie remarcat cinismul și lipsa de moralitate a politicii guvernelor american și englez care, după ce ne-au trădat și predat sovieticilor pe termen nelimitat, ne îndemneau la rezistență, semănîndu-ne speranța în suflet, promițîndu-ne ajutor să scăpăm de ocupant, deși știau că nu vor mișca un deget să schimbe situația României, punîndu-ne să ne batem între noi, românii cu românii.”³⁴ Nici o altă organizație, decât Securitatea, deci, ar fi în stare să facă dreptate românilor transformați într-o masă de manevră a marilor

puteri. „[...] Socoteam atunci (în anii '50 – n.a.) și socot și acum că statul român trebuia și trebuie apărat de orice fel de ingerințe străine”, concluzionează același Neagu Cosma. „Atunci l-am apărat împotriva ingerinței americanilor și ale aliaților lor, iar când ne-a venit bine, tot noi am fost aceia care l-am apărat contra ingerințelor rusești.”³⁵

Marele „complot” împotriva României se întemeiază pe o înțelegere secretă a superputerilor, care au hotărât soarta țării la începutul lunii decembrie 1989 pe insula Malta, unde s-au întâlnit președinții Bush și Gorbaciov. Partizanii acestei teorii, pe care o numesc „sindromul maltez”, nu precizează ce anume au hotărât cei doi, în afara unor aluzii vagi, bazate pe supoziții suspecte nici mult-citatul general Gușe nu face altceva decât să întărească prejudecăți xenofobe. Iată aserțiunile lui Gușe, redade de Pavel Coruț: „Vă spun cu toată răspunderea: soarta noastră s-a hotărât la Malta. Cum, din păcate, cu câțiva zeci de ani în urmă, se hotărâse la Yalta. Nefericită rimă! Orice om cu mintea întreagă înțelege: cei mari nu s-au întâlnit la Malta să bea cafele și să schimbe formule de politețe. S-au dus să pună la punct niște treburi. [...] Ei bine, jocurile din România nu s-au petrecut cum le-au închipuit niște calculatoare formidabile. Planurile erau nemaipomenite, iar variante au fost mai multe. Meritul că au fost dejucate nu e nici al meu, nici al lui Vlad. Meritul aparține mulțimii de oameni simpli care au înțeles ce trebuia și au împiedicat îndeplinirea acestor planuri. Pentru că noi puteam fi ori împărțiți, ori ocupați, ori iugoslavizați după cum aveau chef unii sau alții.”³⁶

„Sindromul maltez” revine ca leitmotiv atât în literatura de acest gen cât și în discursul politic emoțional. Ca element ideologic ultranaționalist „sindromul maltez” se extinde asupra interpretărilor istoriei contemporane, blocând obiectivitatea științifică prin relativizările din care rezultă concluziile revizioniste amintite. De aceea și actul de la 23 August 1944, prin care regele Mihai, împreună cu partidele istorice, cu cel social-democrat și comunist, au înlăturat printr-un puci dictatura fascist—militară a lui Antonescu, este considerat un act de trădare națională. Pavel Coruț, de pildă, își motivează întregul demers scriitoricesc ca o reacție împotriva „pericolului” (imaginar) al „restaurației socialismului și monarhiei” și ca o pledoarie în favoarea instaurării unui „capitalism de tip românesc (și omenesc!)”.³⁷

Complexul încercuirii ostile

Vechiul complex al încercuirii României de către țări și popoare ostile, reflectat și în clișeu despre „insula latină într-o mare slavă”, a renăscut în noua literatură revizionistă prin actualizări corespunzătoare diverselor opinii politice. Pentru demonstrarea și întreținerea acestui stereotip se caută noi exemple istorice, ca bază pentru teoriile, prin care se sugerează pericolul pierderii identității

naționale din pricina elementului etnic străin excedentar din propria țară. În acest context se poate remarca vehicularea ideii potrivit căruia răul vine în exclusivitate din afară, precum încearcă să demonstreze, de pildă, Neagu Cosma: „În legătură cu afirmația că acești agenți (sovietici — n.a.) veneau de peste Nistru, Tisa și Dunăre, se impune o precizare: instructori pentru România în cadrul Cominternului au fost pe rând Béla Kun, evreu ungar, care a condus guvernul sovietelor de la Budapesta în anii 1918–1919, Racovski, un evreu bulgar, originar din Dobrogea, Tkacenko, rus din Basarabia, ca și alții ca ei. De regulă, ei își alegeau colaboratorii din rîndul conaționaliilor. În care aveau deplină încredere. Așa se explică faptul că printre agenții NKVD-ului care activau în România, se aflau foarte puțini români; majoritatea absolută erau evrei din Transnistria, Basarabia, Bucovina, Transilvania, unguri și bulgari.”³⁸ Semnificativ pentru acest context este și manipularea unui autostereotip plin de orgoliu prin care românii sînt descriși ca „cel mai tolerant popor din lume”³⁹. Desigur, s-ar putea învoaca și tot atît de multe exemple contrare acestui clișeu. Orice generalizare, într-o direcție sau alta, este inoperantă, mai ales dacă este aplicată în domeniul istoriografiei. În aceste scrieri pseudoistorice postrevoluționare se manipulează cu predilecție vechile fobii antirusești pe care se sprijină apoi argumentele șovine. Așa-numiții „consilieri sovietici” trimiși în România după război în vederea instaurării sistemului Stalinist, sînt caracterizați de Pavel Coruț drept persoane care au primit sarcina de a fura „sfînta pîine românească”⁴⁰. La colaboraționismul autohton, bineînțeles, nu face nici cea mai mică aluzie. Cu ajutorul generalizărilor tendențioase, Neagu Cosma demonizează poporul rus, utilizînd toate stereotipurile posibile: „Consilierii [sovietici] mai aveau o îndeletnicire care le ocupa o bună parte din timp: îmbogățirea. Erau prea săraci la ei acasă, pentru a nu profita de bogățiile României ospitaliere și de bunăvoința înalților funcționari de la Gospodăria de partid — centrală și locală — în frunte cu Nasch, Solomon și alții ca ei.”⁴¹ Pavel Coruț folosește aceeași metodă, atribuind rușilor ca particularitate etnică un spirit războinic înnăscut: „Ei nu se întăresc decît prin război. Pe timp de pace se moleșesc, se autodistrug. [...] La Moscova se coace războiul sfînt al creștinilor ortodocși [...] O nouă încercare de acoperire a mișcării expansioniste: războiul sfînt al ortodocșilor. [...] După febra roșie, mujicul rus era gata să îmbrățișeze cu entuziasm febra creștină. Să ucidă în numele credinței. [...] Capcana-i diabolică. Accepți, intri în jug la ruși. Nu accepți, ești taxat drept anticreștin. [...] La credința creștină nu putem renunța. E deja credință națională. Putem să încercăm să le spunem românilor adevărul. Să le arătăm crucea veche de cinci mii de ani. Crucea de la Cuculeni. [...] Sper ca românii să înțeleagă ce e de înțeles. Aici s-au născut miturile biblice și creștinismul. Forma actuală nu e decît o prelucrare făcută de israeliți. O prelucrare deformată vizibil.”⁴²

Extinzînd acuzațiile de acest gen asupra minorităților naționale din România, pentru Pavel Coruț, așa-numita „discriminare pozitivă” nu înseamnă mai mult decît acordarea unor privilegii maghiarilor și susținerea „diversiunii antinaționale” și „antiromânești” prin care românii sînt discriminați în propria lor patrie. În opinia aceluiși autor, drepturile omului nu sînt altceva decît un mijloc de presiune a străinătății asupra României⁴³.

Pe astfel de scheme mentale se sprijină apoi și aserțiunile legate de rolul nefast al femeilor în istoria României. Pavel Coruț acuză cîteva „fuste malefice”, precum se exprimă textual, pentru nenumărate „crime” și „dureri omenești”, dînd drept exemple de „muieri care au pus fustele în capul unor lideri politici complexați din punct de vedere sexual”, pe Elena Lupescu, Ana Pauker și Elena Ceaușescu⁴⁴. Pentru soarta amară a românilor însă mai găsește și alte explicații incalificabile, derutante pentru cititorul neinstruit: „Eram deja convins că soarta cumplită pe care românii o încercau de secole își avea o explicație. Eu o găsisem. Cei mai decăzuți spiritual din neam ajunseseră în frunte. Trădarea devenise regulă. Uciderea celor care îi îndemneau pe cale bună, la fel. Îl uciseseră pe Zamolxe, pe Deceneu, pe Decebal, pe Ioan Vodă, pe Mihai, pe Avram Iancu, pe Cuza, pe Antonescu... Orbiți de animalitate își ucideau conducătorii și ridicau în slăvi invadatorii, cotropitorii...”⁴⁵ „...Nici un conducător român, de la domnul Cuza și pînă la Ceaușescu, n-a murit în condiții normale. Măria Sa a murit singur și pribeag, departe de țara pe care o scosese din mlaștinile fanariotismului, Mareșalul Antonescu a fost lichidat, Gheorghiu-Dej a murit iradiat, iar Ceaușescu împușcat. Ultimii doi au fost comuniști, dar au făcut și destule lucruri bune pentru acest popor, pentru această țară. Numai Dumnezeu și istoria îi mai poate judeca. Noi nu avem acest drept. Interesant este faptul că străinii cățărați prin fraudă pe scaunul Geto-Daciei n-au avut nici un fel de probleme.”⁴⁶

Concluzia autorului ex-securist nu poate fi mai limpede: „În prezent, mai mult de jumătate din populația țării consideră că Ceaușescu a fost un erou, ucis mișelește de o bandă de trădători. Nu m-aș mira dacă în doi-trei ani ar fi reabilitat și declarat erou național.”⁴⁷

La sfîrșitul romanelor sale Pavel Coruț adaugă pentru cititorii săi un fel de anexă explicativă, în care revine asupra teoriilor pseudo-științifice îmbrăcate în haine epice. Dispariția super-civilizației străbunilor daci o explică prin înfrîngerea acestora de către ființe extraterestre. Drept argumente pentru supozițiile sale etnogenetice fanteziste autorul invocă pictograme misterioase din peșteri preistorice sau găsește explicații pseudo-etimologice, prin care demonstrează de pildă, că numele Ghilgameș nu este de proveniență semită, ci, pe baza unei analogii fonetice cu toponimul Ghimeș, este pre-dac. Întregul demers urmărește un singur țel, și anume să aducă dovada că etnogeneza tuturor popoarelor civilizate a avut loc pe teritoriul actual al României. „Majoritatea națiunilor europene și o bună

parte din celelalte națiuni ale lumii trebuie să vină în Carpați pentru a-și lua certificatele de naștere.”⁴⁸

Într-o concordanță stranie cu ideologia extremei drepte interbelice, și Coruț se aventurează într-o delirantă aserțiune prin care se recunoaște limpede obârșia, dar și direcția de bătaie politică a revizionismului istoric: „...secole de ocupații străine ne-au impus cu titlu de adevăr mari falsuri istorice cum ar fi latinitatea poporului român și a limbii române, formarea poporului nostru sub influența culturilor vecine, etc. În fapt, latinii erau cel mai tânăr trib hiperborean, vorbind pelasga, la fel cu geții (dacii). Ei nu puteau să latinizeze un neam atât de întins, ocupat numai parțial (circa o șeptime din teritoriu) într-un timp atât de scurt (165 ani). [...] Împotriva acestor imorale acțiuni ne ridicăm noi, naționaliștii români. Nu negăm nici unui popor dreptul la istorie și demnitate națională. În același timp, nu permitem nimănui, nici măcar lui Zeus, să nege descendența noastră reală și drepturile ce derivă din ea.”⁴⁹

Scopul nedeclarat al acestor „scriitori” de conjunctură este unul singur: proliferarea falsei psihoze în rîndurile unui public inocent și derutat politic, că țara este — și a fost — o victimă permanentă. Cu alte cuvinte, o minge în mâinile marilor puteri ostile „țărișoarei noastre”. Soluțiile propuse de falșii mântuitori nu sînt nimic altceva decît clișee periculoase, instrumentalizate politic: izolarea sfidătoare și isterică, intoleranța arhaică și ofensa naționalist-extremistă, mistificarea istoriei și disprețul prezentului în numele unui „mare trecut” invocat drept garant al „viitorului luminos”. Recuperarea trecutului se oprește, în consecință, asupra „martirilor neamului”, printre care, inevitabil, se află Antonescu și Ceaușescu. O imitare simpatetică a metodelor și stilului de guvernare ale acestora, propusă indirect de autorii pomeniți, ar reinstaura xenofobia ca politică de stat, autohtonismul purificator, dirijismul nivelator, cultul personalității, încălcarea drepturilor fundamentale ale omului, supravegherea generalizată, cenzura și mizeria spirituală. □

NOTE

1. Coruț, Pavel: *Arta succesului la români*, Editura Miracol, București, 1993, *Lumina Geto-Daciei*, Editura Varanha, București, 1993, *Să te naști sub steaua noastră*, Editura Miracol, București 1994.

2. Cosma, Neagu: *Cupola. Securitatea văzută clin interior. Pagini de memorii*. Editura Globus, București 1994.

3. Teodorescu, Filip: *Un risc asumat. Timișoara decembrie 1989*, Editura Viitorul Românesc, București 1992.

4. Băcescu, Angela: *Din nou în calea năvălirilor barbare*, Editura Zalmolxis, Cluj Napoca 1994.

5. Mazilu, Dumitru: *Revoluția furată*, Editura Cozia, București 1991.

6. Vasilevici, Roland: *Piramida umbrelor*, Editura de Vest, Timișoara 1991.

7. Olbojan, Gh. Ionescu: *Fantomele lui Pacepa*, Editura Corida, București 1994.

8. Prima ediție a cărții lui Ion Mihai Pacepa, *Orizonturi Roșii*: Editura Ziarului „Universul”, New York 1988.
9. Saucă, Alexandru: *K.G.B.-ul și revoluția română. Intensificarea ofensivei antiromânești*. Editura Miracol, București 1994.
10. Ștefănescu, Paul: *Istoria serviciilor secrete românești*. Editura Divers-Press. București 1994.
11. Iliescu, Ion: *Revoluție și reformă*. Editura Enciclopedică, București 1994.
12. *** *Punct de vedere preliminar al Serviciului Român de Informații privind Evenimentele din decembrie 1989*, București 1994. [Broșură editată de gazeta „Ordinea”]
13. Cosma, *Cupola. Securitatea văzută din interior*, p.8.
14. Coruț, *Arta succesului la români*, p.358
11. Coruț, *Lumina Geto-Daciei*, pp.14–15.
16. Cf. Saucă, op.cit., p.36.
17. Cosma, op.cit., p.78.
18. Cosma, op.cit., p.49.
19. Cosma, op.cit., p.69.
20. Cosma, op.cit., pp.273–274.
21. Coruț, *Să te naști sub steaua noastră*, p.41.
22. Saucă, op.cit., p.27.
23. Cosma, op.cit., p. 129.
24. Coruț, *Să te naști sub steaua noastră*, p. 119.
25. Cf. Coruț, *Să te naști sub steaua noastră*, p. 159.
26. Cf. Coruț, *Să le naști sub steaua noastră*, p.205.
27. Coruț, *Să te naști sub steaua noastră*, p.40–41.
28. Cf. Coruț, *Lumina Geto-Daciei*, p.94.
29. Cf. Coruț, *Lumina Geto-Daciei*, p.28.
30. Cf. Coruț, *Să te naști sub steaua noastră*, p.205
31. Saucă, op.cit., p.63.
32. Cosma, op.cit., p.34.
33. Saucă, op.cit., p.23.
34. Cosma, op.cit., p. 100.
35. Cosma, op.cit., p.230
36. Coruț, *Să te naști sub steaua noastră*, p. 131.
37. Coruț, *Arta succesului la români*, p.291.
38. Cosma, op.cit., p.29.
39. Cf. Sima, Horia: *Istoria Mișcării Legionare. Pagini din Istoria Gărzii de Fier*, Timișoara 1994, p.13.
40. Coruț, *Să te naști sub steaua noastră*, p.36.
41. Cosma, op.cit., p.228.
42. Coruț, *Lumina Geto-Daciei*, p.100–102.
43. Cf. Coruț, *Arta succesului la români*, p.327–328
44. Cf. Coruț, *Arta succesului la români*, p.339.
45. Coruț, *Lumina Geto-Daciei*, p. 126.
46. Coruț, *Arta succesului la români*, p.287–288.
47. Coruț, *Arta succesului la români*, p.304.
48. Coruț, *Lumina Geto-Daciei*, p. 153.
49. Coruț, *Lumina Geto-Daciei*, p. 161–162.

William TOTOK (n.1951, Comloșu-Mare — România). Absolvent al Facultății de Filologie (germană-română), Universității din Timișoara. Co-fondator al Grupului de acțiune Banat (AktionsGruppe Banat); deținut pentru „propagandă împotriva orânduirii socialiste” (1975-1976); trăiește ca scriitor și jurnalist la Berlin (din 1987). A publicat poezii, eseuri, articole, cronici etc. începînd cu anul 1970 (atît în România, cît și în Germania, Austria, Ungaria, SUA, Danemarca etc.). Volume eseistice: „Die Zwänge der Erinnerung” (Presiunea amintirilor). Hamburg, 1988; „Aprecieri neretușate”, Editura Univ. „Al. I. Cuza”. Iași, 1995.